

แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรม ปี 2565-67

อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม

กรกฎาคม 2565

วิจัยกรุงศรี

ผู้เขียน

ชัยวัช โชวเจริญสุข

นักวิเคราะห์

chaiwat.sowcharoensuk@krungsri.com

+662 296 2000 Ext. 50880

krungsri Research

เครือ MUFG หนึ่งใน สถาบันการเงินที่ใหญ่ที่สุดของโลก

Subscribe Us

สมัครสมาชิกวิจัยกรุงศรี...

krungsri.research@krungsri.com

คำสงวนสิทธิ์

เนื้อหาและข้อมูลใดๆ ทั้งหมดที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ หากมิได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น ถือเป็นลิขสิทธิ์ของวิจัยกรุงศรี ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดๆ เกี่ยวข้องกับเนื้อหา สำเนา หรือดัดแปลงแก่บุคคลอื่นโดยมิได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากวิจัยกรุงศรี รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อหรือควรเชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตาม วิจัยกรุงศรีไม่อาจรับรองความครบถ้วนสมบูรณ์หรือความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าว อีกทั้งไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงหรือทางอ้อมจากการใช้รายงานฉบับนี้หรือเนื้อหาในรายงานฉบับนี้ ข้อมูล ความคิดเห็น และการประมาณการที่ปรากฏในรายงานนี้ถือเป็นความคิดเห็นของวิจัยกรุงศรี ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) และบริษัทในเครือ ความคิดเห็นในรายงานฉบับนี้เป็นไปตามสถานการณ์ปัจจุบัน ณ วันที่มีการเผยแพร่รายงาน วิจัยกรุงศรีขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงโดยมิต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

EXECUTIVE SUMMARY

อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มโดยรวมปี 2565 มีทิศทางขยายตัว โดยอุปทานมีแรงหนุนจากพื้นที่เพาะปลูกที่เพิ่มขึ้น ราคาผลปาล์มที่จูงใจเกษตรกรเก็บเกี่ยว และผลผลิตต่อไร่ที่สูงจากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวย ส่วนอุปสงค์เร่งตัวตามคำสั่งซื้อจากต่างประเทศซึ่งไทยได้อานิสงส์จากวิกฤตความมั่นคงทางด้านอาหาร (ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 และสงครามรัสเซีย-ยูเครน) ของประเทศคู่แข่งทำให้สามารถเร่งส่งออกได้สูง ขณะที่ความต้องการใช้ในประเทศหดตัวตามความต้องการของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง สำหรับปี 2566-2567 อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มโดยรวมมีทิศทางขยายตัวตามความต้องการทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะจากอุตสาหกรรมอาหารและโอเลโอเคมิคอลที่ขยายตัวตามภาวะเศรษฐกิจที่ทยอยฟื้นตัวจากการเปิดประเทศหลัง COVID-19 คลี่คลาย และอุตสาหกรรมไบโอดีเซลตามการฟื้นตัวของภาคขนส่ง ขณะที่ราคามีแนวโน้มปรับลดลงแต่ยังอยู่ในเกณฑ์ดีตามทิศทางราคาน้ำมันในตลาดโลก โดยแรงกดดันด้านราคามาจากผลผลิตที่เพิ่มขึ้นมากทั้งในประเทศ รวมถึงตลาดโลกโดยเฉพาะจากอินโดนีเซียและมาเลเซียที่มีแนวโน้มกลับมาเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ตามปกติ

มุมมองวิจัยกรุงศรี

อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มโดยรวมปี 2565 มีทิศทางขยายตัว โดยอุปทานมีแรงหนุนจากพื้นที่เพาะปลูกที่เพิ่มขึ้น ราคาผลปาล์มที่จูงใจเกษตรกรเก็บเกี่ยว ส่วนอุปสงค์เร่งตัวตามคำสั่งซื้อจากต่างประเทศซึ่งไทยได้อานิสงส์จากวิกฤตความมั่นคงทางด้านอาหาร (ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 และสงครามรัสเซีย-ยูเครน) ของประเทศคู่แข่งทำให้สามารถเร่งส่งออกได้สูง **สำหรับปี 2566-2567 อุตสาหกรรมมีทิศทางขยายตัวตามความต้องการทั้งในและต่างประเทศ** โดยเฉพาะจากอุตสาหกรรมอาหาร และโอเลโอเคมิคอลและอุตสาหกรรมไบโอดีเซล ขณะที่ราคามีแนวโน้มปรับลดลงแต่ยังอยู่ในเกณฑ์ดีตามทิศทางราคาน้ำมันในตลาดโลก ช่วยหนุนให้ธุรกิจยังมีความสามารถในการทำกำไร

- **เกษตรกรปาล์มน้ำมัน: รายได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามภาวะอุปสงค์ในประเทศที่ทยอยฟื้นตัวและราคาจูงใจ ประกอบกับมาตรการสนับสนุนของภาครัฐยังคงช่วยให้ระดับราคาผลปาล์มสดสูงกว่าระดับต้นทุน** อย่างไรก็ตาม ธุรกิจยังมีปัจจัยเสี่ยงจากต้นทุนราคาปุ๋ยที่สูงขึ้น และผลผลิตปาล์มที่เพิ่มขึ้นทั้งในประเทศและประเทศคู่แข่ง (ผลผลิตของมาเลเซียและอินโดนีเซียมีแนวโน้มกลับมาสู่ช่วงปกติก่อนเกิดโรค COVID-19)

- **โรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบ: ปี 2565 ผลประกอบการดีขึ้นตามความต้องการของตลาดต่างประเทศ** ส่วนปี 2566-2567 ได้แรงหนุนทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ ประกอบกับมาตรการสนับสนุนและยกระดับมาตรฐานพลังงานของภาครัฐ อาทิ การนำน้ำมันปาล์มดิบไปผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น การนำไปผลิตไบโอดีเซล และการสนับสนุนการส่งออกน้ำมันปาล์ม อย่างไรก็ตาม กำลังการผลิตรวมของโรงสกัดที่สูงกว่าปริมาณผลปาล์มสดที่ออกสู่ตลาด ส่งผลให้มีอัตรากำลังการผลิตส่วนเกินในธุรกิจ รวมถึงการแข่งขันแย่งชิงวัตถุดิบจะผลักดันให้ต้นทุนการผลิตของน้ำมันปาล์มดิบสูงขึ้น อาจกดดันผลกำไรของธุรกิจหรือมีผลให้โรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบเผชิญปัญหาขาดทุนจากสต๊อกในบางช่วงเวลา โดยเฉพาะโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบรายย่อยที่ไม่มีเครือข่ายโรงกลั่นน้ำมัน
- **โรงกลั่นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์: ผลประกอบการยังมีแนวโน้มเติบโตดี**จากความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบเพื่อกลั่นเป็นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ที่มีแนวโน้มเติบโต 10.0%-11.0% จากแนวโน้มอุตสาหกรรมอาหารที่น่าจะกลับมาเติบโตตามทิศทางการฟื้นตัวของธุรกิจท่องเที่ยว โรงแรม และร้านอาหาร ประกอบกับอุตสาหกรรมโอเลโอเคมิคอล ที่คาดว่าจะมีความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบ/ไขมันปาล์ม (ได้จากกระบวนการสกัดบริสุทธิ์) เพิ่มขึ้นตามทิศทางการฟื้นตัวของการบริโภคสินค้าในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อาทิ ผงซักฟอก สบู่ ยา และเครื่องสำอาง
- **ผู้ค้าพืชน้ำมันที่ใช้ในการผลิตน้ำมันพืช (ลานเทปาล์มน้ำมัน): รายรับมีแนวโน้มกระเตื้องขึ้นตามปริมาณผลปาล์มสดที่เพิ่มขึ้น** จากพื้นที่เก็บเกี่ยวและผลผลิตต่อไร่ที่มีแนวโน้มเพิ่ม ประกอบกับเกษตรกรปาล์มน้ำมันส่วนใหญ่เป็นรายย่อยซึ่งมีอำนาจการต่อรองน้อยจึงจำเป็นต้องพึ่งพาการขายผลปาล์มน้ำมันผ่านลานเท

ข้อมูลพื้นฐาน

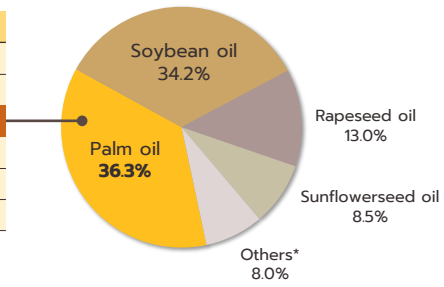
น้ำมันปาล์ม[1/] **เป็นน้ำมันจากพืชที่มีต้นทุนการผลิตต่ำสุดเมื่อเทียบกับน้ำมันจากพืชชนิดอื่นๆ** อาทิ น้ำมันถั่วเหลือง น้ำมันเรปซีด (Rapeseed) น้ำมันจากเมล็ดดอกทานตะวัน น้ำมันมะพร้าว และน้ำมันมะกอก ส่วนหนึ่งเป็นผลจากผลผลิตน้ำมันต่อไร่ของผลปาล์มสดจะสูงกว่าพืชที่ให้น้ำมันชนิดอื่น 6-10 เท่า[2/]

ปี 2564 การผลิตและการบริโภคน้ำมันปาล์มทั่วโลกมีปริมาณ 72.9 ล้านตัน และ 73.5 ล้านตัน หรือคิดเป็นสัดส่วน 36.3% และ 36.5% ของปริมาณการผลิตและการบริโภคน้ำมันจากพืชทุกชนิดตามลำดับ แหล่งผลิตน้ำมันปาล์มที่สำคัญอยู่ในภูมิภาคอาเซียน โดย**ประเทศผู้ผลิตและส่งออกรายใหญ่ที่มีบทบาทกำหนดทิศทางราคาในตลาดโลก คือ อินโดนีเซียและมาเลเซีย** มีผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบ 43.5 ล้านตัน และ 17.9 ล้านตัน ตามลำดับ ด้วยสัดส่วนรวมกัน 83.9% ของผลผลิตโลก และมีสัดส่วนส่งออกรวมกัน 89.2% ของปริมาณส่งออกน้ำมันปาล์มในตลาดโลก ส่วนประเทศผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มที่สำคัญ ได้แก่ อินเดีย (สัดส่วน 17.7% ของปริมาณนำเข้ารวมในตลาดโลก) จีน (14.3%) สหภาพยุโรป (13.0%) และปากีสถาน (7.2%) ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2560-2564) ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบจากทั่วโลก (เพื่อบริโภคและผลิตเป็นเชื้อเพลิง) เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 4.8% ต่อปี ขณะที่ปริมาณน้ำมันปาล์มดิบเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 2.8% ต่อปี โดยมีน้ำมันปาล์มดิบคงเหลือสะสมอยู่ที่ 12.9 ล้านตัน ณ ปี 2564 (ภาพที่ 1 และตารางที่ 1)

Figure 1: World Vegetable Oil Production

Total production
72.9 million tonnes

World Palm Oil Producers (2021)	
Indonesia	59.7%
Malaysia	24.5%
Thailand	**3.8%**
Colombia	2.1%
Nigeria	1.8%
Others	8.1%

Source : U.S. Department of Agriculture and Krungsri Research
Note: Others* include coconut oil, cottonseed oil, olive oil and peanut oil

Table 1: World Crude Palm Oil Balance

Mn. Tonnes

	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
Production	**65.3**	**70.5**	**74.2**	**73.0**	**72.9**
Imports	**46.1**	**46.6**	**50.2**	**47.2**	**47.6**
Domestic Consumption	**61.0**	**66.0**	**71.1**	**71.6**	**73.5**
- Food Use	43.7	45.7	47.7	47.7	49.2
- Industrial	16.7	19.7	22.7	23.2	23.5
- Feed Waste	0.7	0.7	0.7	0.7	0.8
Exports	**49.1**	**48.8**	**51.9**	**48.5**	**47.9**
Ending Stock	**10.1**	**12.4**	**13.8**	**13.9**	**12.9**

Source: U.S. Department of Agriculture and Krungsri Research

1/ น้ำมันปาล์มสามารถสกัดได้จากเนื้อปาล์มและเนื้อในเมล็ดปาล์ม ในปี 2563/64 การผลิตน้ำมันจากเนื้อปาล์มมีสัดส่วน 89.7% ของผลผลิตน้ำมันปาล์มทั่วโลก

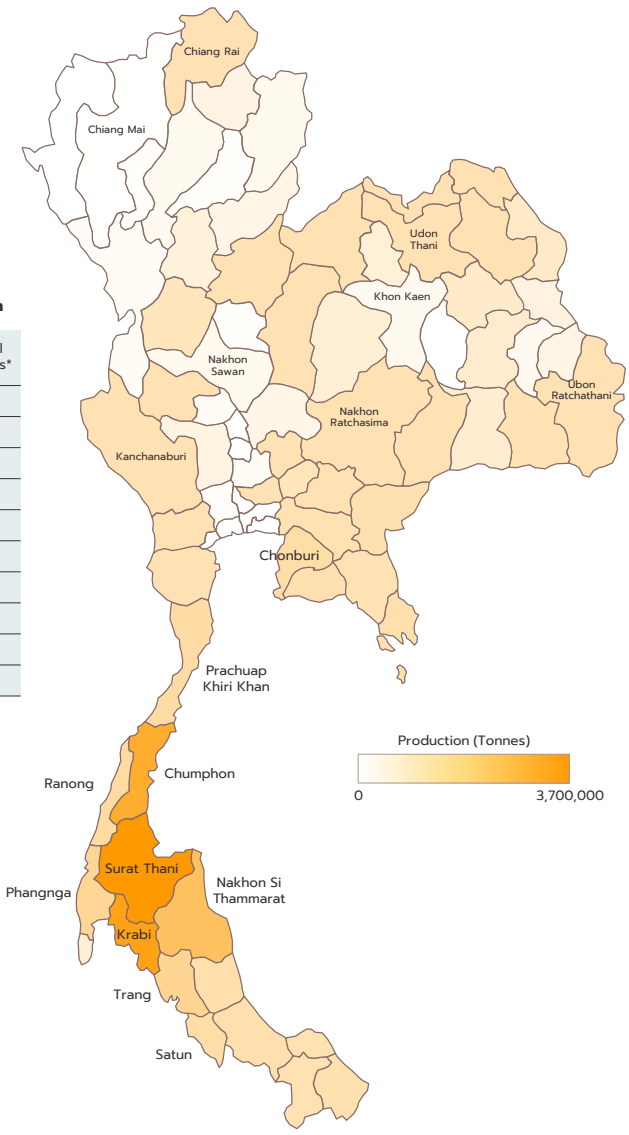
2/ ผลผลิตน้ำมันต่อไร่ของพืชให้น้ำมันแต่ละประเภท มีดังนี้ เนื้อปาล์มน้ำมันสกัดน้ำมันได้ 512 กก./ไร่ เมล็ดในปาล์มน้ำมัน (Kernel) 73 กก./ไร่ เรปซีด 89 กก./ไร่ เมล็ดดอกทานตะวัน 81 กก./ไร่ มะพร้าว 54 กก./ไร่ ถั่วเหลือง 52 กก./ไร่ และถั่วลิสง 51 กก./ไร่

แม้ว่าประเทศไทยมีผลผลิตน้ำมันปาล์มสูงเป็นอันดับ 3 ของโลก แต่มีสัดส่วนน้อยเพียง 3.8% ของผลผลิตน้ำมันปาล์มโลก จึงยังไม่มีบทบาทกำหนดทิศทางราคา พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันและโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบของไทยส่วนใหญ่อยู่ในภาคใต้[3/] คิดเป็นสัดส่วน 86.1% ของพื้นที่เก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมันทั่วประเทศ (Harvested Area) โดยเฉพาะในจังหวัดสุราษฎร์ธานี กระบี่ และชุมพร (สัดส่วนรวมกันเกือบ 58.3%) ที่เหลือกระจายปลูกอยู่ในภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ ตามลำดับ (ภาพที่ 2) การหันมาปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้นในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (2552-2561) ตามยุทธศาสตร์ของแผนพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกของประเทศ ทำให้ปี 2564 ไทยมีพื้นที่ให้ผลผลิต (Harvested Area) อยู่ที่ 5.1 ล้านไร่ (+3.5%) ให้ผลผลิตปาล์มน้ำมัน 16.8 ล้านตัน (+7.3%)[4/] และมีการสกัดน้ำมันปาล์มดิบ 3.0 ล้านตัน (+11.8%) (ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและกรมการค้าภายใน)

Figure 2: Thailand's Oil Palm Production (2020)

Top 10 provinces with the highest oil palm production

Province	Production (Tonnes)	Local Collection Centers	Palm Oil Refineries*
1. Surat Thani	3,691,436	18	34
2. Krabi	3,263,915	17	25
3. Chumphon	2,731,352	25	23
4. Nakhon Si Thammarat	1,734,345	14	7
5. Trang	686,155	3	8
6. Phangnga	647,194	4	2
7. Ranong	414,124	10	4
8. Prachuap Khiri Khan	319,964	3	9
9. Chonburi	311,589	3	9
10. Satun	302,543	1	3

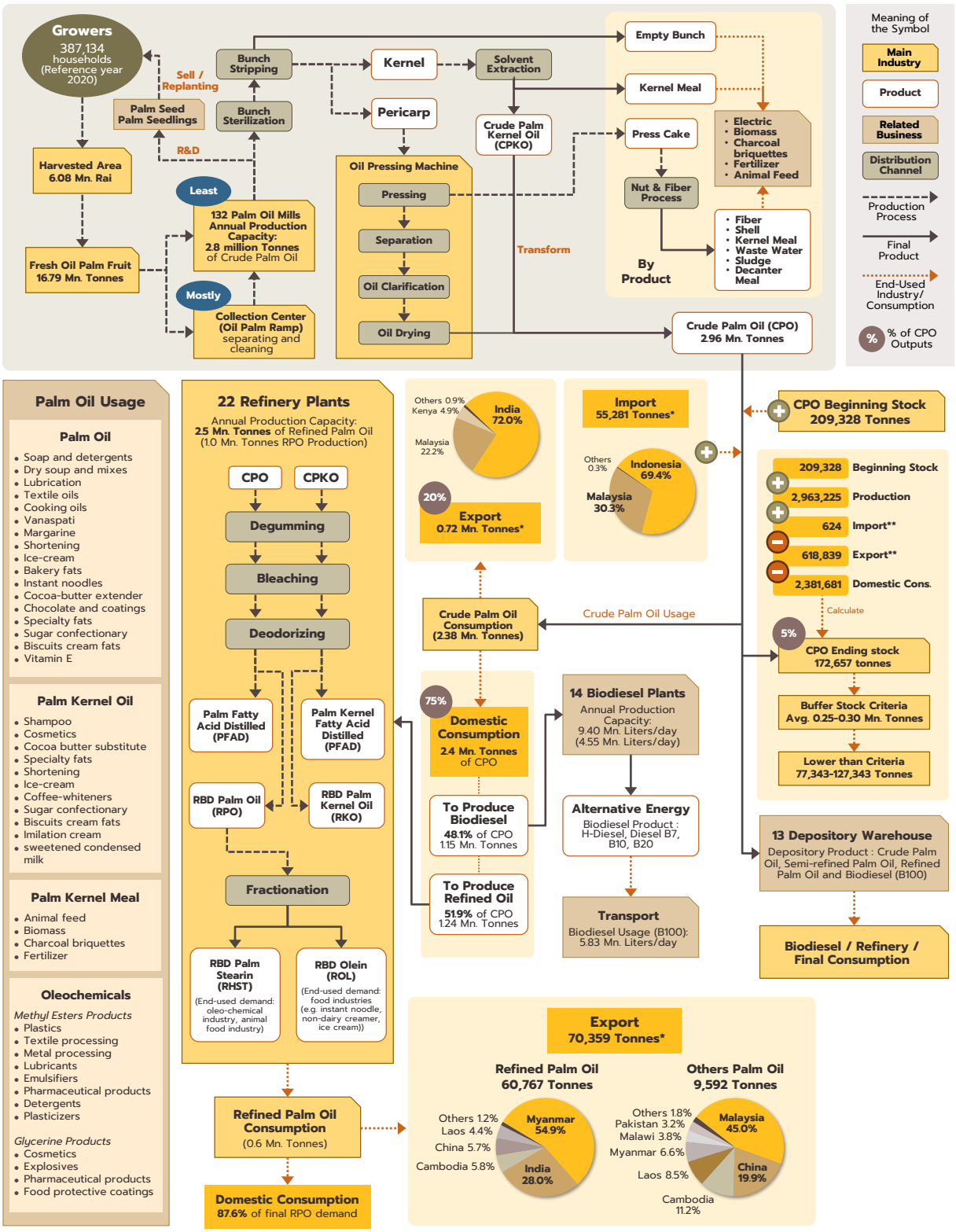

Note : * ผู้ประกอบการที่ตั้งในกรุงเทพฯและปริมณฑล บางส่วนเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่
Source : Office of Agricultural Economics and Krungsri Research

3/ โรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบมักตั้งอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบ เนื่องจากผลผลิตปาล์มน้ำมันสดที่ตัดแล้วควรขนส่งให้ถึงโรงงานสกัดภายใน 24 ชั่วโมง เพื่อให้ได้น้ำมันปาล์มคุณภาพสูง

4/ โดยทั่วไปต้นปาล์มน้ำมันเริ่มให้ผลผลิตเมื่ออายุ 3.5-4 ปี และจะมีอัตราให้ผลผลิต (Yield) สูงสุดในช่วงอายุ 6-16 ปี จากนั้นผลผลิตจะทยอยลดลง แต่ยังสามารถให้ผลผลิตได้ถึงอายุ 25-28 ปี จากนั้นจึงล้มทิ้งและปลูกใหม่ทดแทน

Figure 3: Supply Chain of Thailand's Palm Oil Industry (2021)

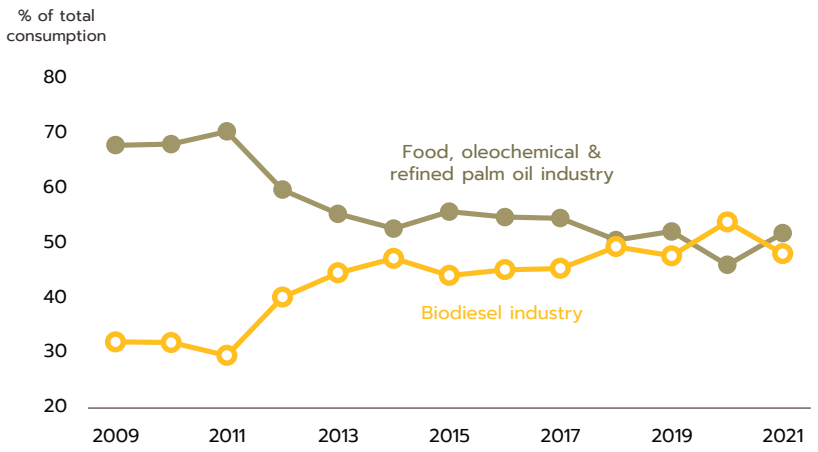

Note : * Source: MOC
** From an announcement by the Central Committee on the Prices of Goods and Services
Source : Office of Agricultural Economics, Office of Industrial Economic, Department of Internal Trade, Department of Industrial Works, Department of Alternative Energy Development and Efficiency, DBS Asian Insight and Compiled by Krungsri Research

อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มของไทยมีจุดแข็งจากการมีห่วงโซ่การผลิตที่ครบวงจร (ภาพที่ 3) ประกอบด้วย

- **เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน (อุตสาหกรรมขั้นต้น)** มีจำนวนประมาณ 3.9 แสนครัวเรือนทั่วประเทศ ส่วนใหญ่เป็นรายย่อย สำหรับเกษตรกรรายใหญ่มักมีการลงทุนโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบเป็นของตนเอง
- **โรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบ (อุตสาหกรรมขั้นกลาง)** มีจำนวน 131 แห่ง (ที่มา : กรมการค้าภายใน) มีเครื่องจักรที่ให้กำลังการผลิตน้ำมันปาล์มดิบในประเทศอยู่ที่ประมาณ 5.6 ล้านตัน/ปี (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.)) โดยผู้ผลิตรายใหญ่มักมีการขยายการลงทุนสวนปาล์ม เพาะพันธุ์ รวมถึงพัฒนาสายพันธุ์ปาล์มควบคู่ไปด้วย โรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบมักนำผลผลิตที่เหลือจากการสกัดน้ำมันปาล์มมาใช้ประโยชน์อื่นๆ อาทิ กากปาล์มใช้ผลิตอาหารสัตว์ ทะลายปาล์มเปล่า เส้นใย และกะลาปาล์มใช้เป็นเชื้อเพลิง ปุ๋ยชีวภาพ และผลิตไฟฟ้า เป็นต้น
- **โรงกลั่นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ (อุตสาหกรรมขั้นปลาย)** มีจำนวน 21 แห่ง โดย สศอ. ประเมินกำลังการผลิตรวมอยู่ที่ 2.5 ล้านตัน/ปี ผู้ประกอบการรายใหญ่มักลงทุนในธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทานด้วย อาทิ โรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบ และธุรกิจผลิตน้ำมันพืช
- **อุตสาหกรรมอื่นที่เกี่ยวเนื่องช่วยดูดซับอุปทานส่วนเกินในตลาด** อาทิ อุตสาหกรรมไบโอดีเซล (B100) อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ และอุตสาหกรรมโอเลโอเคมิคอล (Oleochemicals)[5/]

Figure 4: Share of Domestic Consumption, by End User

Source: Department of Internal Trade and Krungsri Research

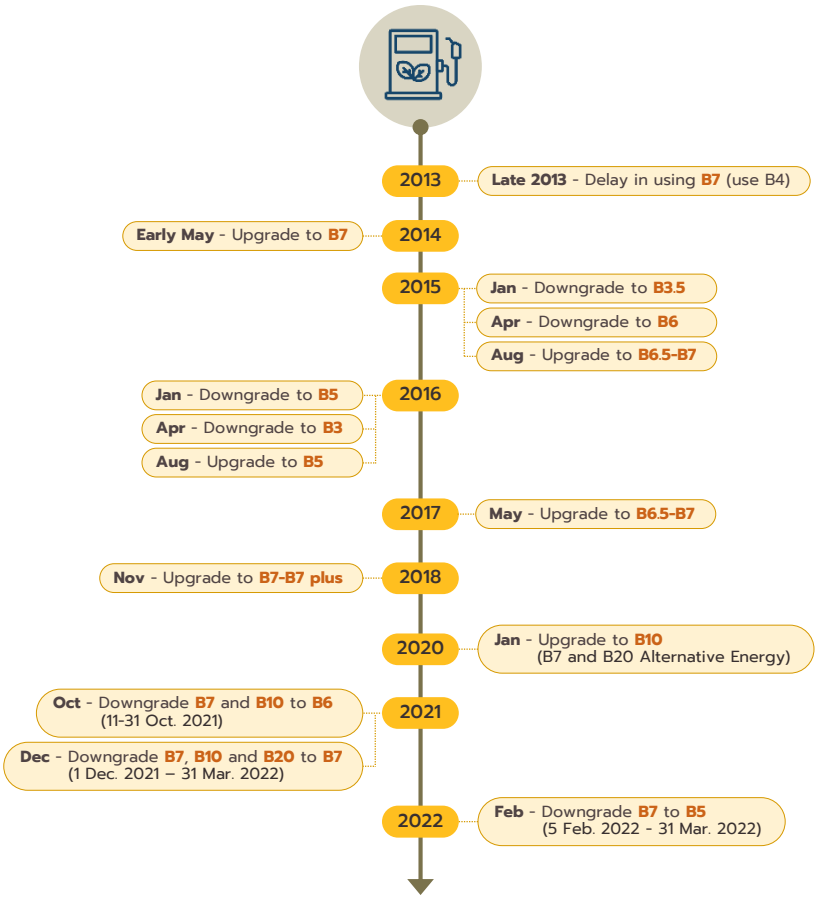
ในปี 2564 ผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบสัดส่วนประมาณ 75% ถูกใช้เพื่อการบริโภคในประเทศ (ภาพที่ 4) โดย

- **ใช้กลั่นเป็นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์** (สัดส่วน 52% ของปริมาณน้ำมันปาล์มดิบในประเทศ) เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมอาหาร อาทิ ขนมขบเคี้ยว บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป นมข้นหวาน ครีมเทียม มาการีน เนยขาว ไอศกรีม ผลิตภัณฑ์อาหารเสริมสุขภาพประเภทวิตามิน รวมถึงอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และอุตสาหกรรมโอเลโอเคมิคอล (Oleochemicals) สำหรับใช้ในการผลิตสินค้าอื่นๆ เช่น สบู่ เครื่องสำอาง แชมพู น้ำมันหล่อลื่น เป็นต้น (ภาพที่ 3)
- **ใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมไบโอดีเซล**หรือ B100 (สัดส่วน 48%) เพื่อนำไปผสมเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับยานยนต์ โดยทางการจะปรับอัตราส่วนผสม B100 ในน้ำมันดีเซลให้สอดคล้องกับผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบในแต่ละช่วงเวลา (เช่น ปี 2562 ปรับเพิ่มจาก B7 เป็น B10 จากภาวะอุปทานส่วนเกินของน้ำมันปาล์มดิบที่ค่อนข้างสูง และปรับลดสัดส่วนเหลือเป็น B7 และ B5[6/] ในปี 2564 และปี 2565 ตามลำดับ จากผลของราคาน้ำมันปาล์มในประเทศที่สูงขึ้นมาก และสต๊อกในประเทศที่ลดลง (ภาพที่ 5))

5/ โอเลโอเคมิคอลเป็นอุตสาหกรรมผลิตเคมีภัณฑ์จากไขมันปาล์มเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค ได้แก่ ผลิตภัณฑ์น้ำมันหล่อลื่น ผงซักฟอก สารกำจัดแมลง เป็นต้น

6/ B5, B7 และ B10 คือ น้ำมันดีเซลที่มีส่วนผสมของไบโอดีเซลในสัดส่วน 5%, 7% และ 10% ตามลำดับ

Figure 5: Thailand Biodiesel Policy Timeline

Source: Department of Internal Trade, Department of Alternative Energy Development and Efficiency

ส่วนการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบแต่ละปีจะมีปริมาณไม่มากนัก ขึ้นอยู่กับผลผลิตส่วนเกินในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งภาครัฐจะมีมาตรการหรือโครงการส่งเสริมการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบเพื่อบรรเทาภาวะอุปทานส่วนเกินในประเทศเป็นระยะ เช่นเดียวกับการนำเข้าเฉพาะเมื่อเกิดปัญหา Supply Shortage ภายในประเทศ เช่น ช่วงที่สต๊อกน้ำมันปาล์มดิบต่ำกว่าระดับสินค้าคงคลังสำรอง (Buffer Stock) ซึ่งทางการกำหนดที่ระดับประมาณ 2.5-3.0 แสนตัน[7/]

ปัจจุบัน อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มมีคณะกรรมการนโยบายปาล์มแห่งชาติ (กนป.) เข้ามากำกับดูแลเพื่อให้มีเสถียรภาพ และสร้างความเข้มแข็งตลอดห่วงโซ่การผลิต ตั้งแต่การออกนโยบายและแผนพัฒนาปาล์มน้ำมัน จัดสรรผลผลิตปาล์มน้ำมันเพื่อการบริโภคในครัวเรือนและในภาคอุตสาหกรรม ควบคุมการนำเข้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มจากต่างประเทศ[8/] ตลอดจนรับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมันจากเกษตรกรในช่วงราคาตกต่ำ หรือชะลอการใช้ผลผลิตในช่วงที่ราคาสูง อย่างไรก็ตาม กนป. ยังต้องบูรณาการร่วมกับหลายหน่วยงานในการช่วยเหลือภาคอุตสาหกรรม อาทิ **กระทรวงอุตสาหกรรม**สนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารและอุตสาหกรรมโอเลโอเคมิคอล[9/] **กระทรวงพลังงาน**รับผิดชอบอุตสาหกรรมไบโอดีเซล ไฟฟ้า และพลังงานชีวภาพ ส่วน**กรมการค้าภายใน (กระทรวงพาณิชย์)** กำหนดราคารับซื้อผลปาล์มสดและน้ำมันปาล์ม รายละเอียดดังนี้

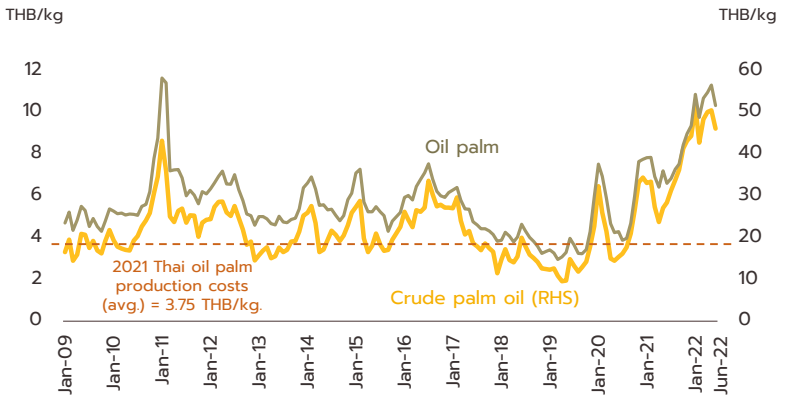
7/ สินค้าคงคลังสำรองหรือสินค้ากันชน (Safety Stock/Buffer Stock) คือ ปริมาณสินค้าคงคลัง (ในที่นี้คือปริมาณน้ำมันปาล์มดิบ) ที่ทางองค์การคลังสินค้า (อคส.) กักเก็บสำรองเพื่อป้องกันการขาดแคลนวัตถุดิบระหว่างการผลิตหรือการบริโภคของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่องภายในประเทศที่เพิ่มขึ้นกระทันหัน ทำให้ผู้ผลิตยังสามารถผลิตสินค้าได้ต่อเนื่องโดยไม่ขาดแคลนน้ำมันปาล์มที่เป็นวัตถุดิบสำคัญ โดยกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้กำหนดหรือควบคุมให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมซึ่งปัจจุบันระบุว่าไม่ควรเกินหรือต่ำกว่าระดับ 2.5-3.0 แสนตัน

8/ กนป. กำหนดให้องค์การคลังสินค้าเป็นผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มในช่วงที่มีปัญหาขาดแคลนแต่เพียงผู้เดียว โดยกำหนดอัตราภาษีนำเข้า ดังนี้ 1) การนำเข้าในโควตาไม่เกิน 4,860 ตัน คิดอัตรา 20% 2) การนำเข้านอกโควตาคิดอัตรา 143% และ 3) การนำเข้าตามกรอบข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA) คิดอัตรา 0%

9/ Oleochemical เป็นผลิตภัณฑ์ชีวภาพที่สังเคราะห์จากน้ำมันธรรมชาติจากพืชและสัตว์ ได้แก่ กรดไขมัน (Fatty Acid) กลีเซอรีน (Glycerin) เอสเทอร์ของกรดไขมัน (Fatty Acid Esters) และแอลกอฮอล์ของกรดไขมัน (Fatty Alcohol) เป็นต้น ส่วนใหญ่ใช้ในอุตสาหกรรมอาหารและพลังงาน

- **ราคารับซื้อผลปาล์มสด** คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ (กกร.) (สังกัดกรมการค้าภายในกระทรวงพาณิชย์) จะกำหนดราคาแบบคละเกรดตามเปอร์เซ็นต์น้ำมันที่ได้ตกลงรับซื้อในแต่ละช่วง ซึ่งตั้งแต่ปี 2560 กำหนดให้โรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบรับซื้อผลปาล์มสดจากเกษตรกรในเปอร์เซ็นต์น้ำมันที่ 18% ขึ้นไป (จากเดิม 17%) ล่าสุดเดือนมิถุนายน 2565 ราคารับซื้ออยู่ที่ 9.22 บาทต่อกิโลกรัม (+62.3% YoY) (ภาพที่ 6) เพื่อพัฒนาคุณภาพน้ำมันปาล์ม โดยการเก็บเกี่ยวผลปาล์มที่สุกจะทำให้ได้เปอร์เซ็นต์น้ำมันสูงขึ้น และช่วยให้เกษตรกรขายผลปาล์มสดได้ในราคาสูงขึ้น

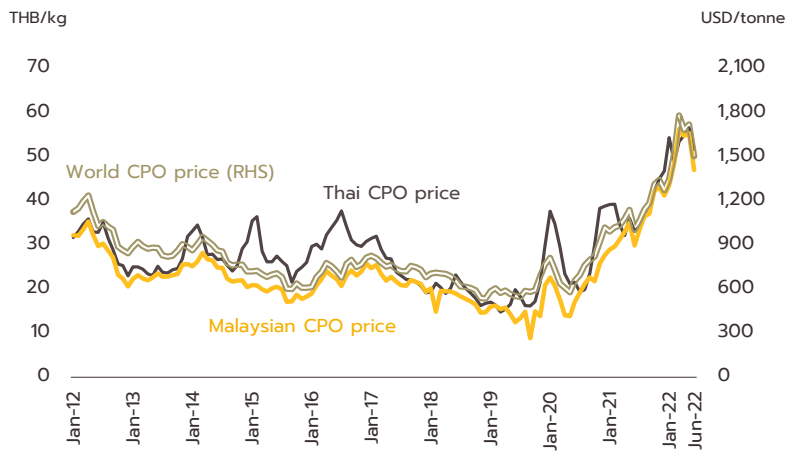
Figure 6: Thai Farm Gate Prices for Oil Palm

Source : Department of Internal Trade, Office of Agricultural Economics and Krungsri Research

- **ราคารับซื้อน้ำมันปาล์มดิบ** (Crude Palm Oil: CPO) จะพิจารณาจากต้นทุนวัตถุดิบ (ผลปาล์มสดในประเทศ) และทิศทางราคาน้ำมันปาล์มดิบในตลาดโลก โดย ณ เดือนมิถุนายน 2565 กำหนดราคารับซื้อที่กิโลกรัมละ 51.6 บาท (+56.3% YoY) ตามการลดลงของอุปทานทั้งผลปาล์มสดและน้ำมันปาล์มดิบในตลาดโลก (ภาพที่ 7)

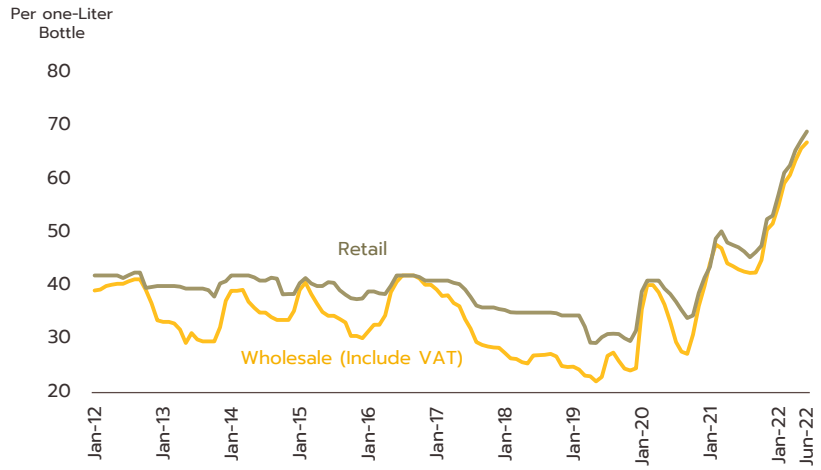
Figure 7: Crude Palm Oil (CPO) Prices

Source: Department of Internal Trade, World Bank and Krungsri Research

- **ราคาขายปลีกน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์บรรจุขวด** กรมการค้าภายในกำหนดให้ราคาน้ำมันปาล์มบรรจุขวดลอยตัวโดยอ้างอิงตามราคาต้นทุน ณ เดือนมิถุนายน 2565 ราคาขายปลีกน้ำมันปาล์มสำเร็จรูปบรรจุขวด 1 ลิตรอยู่ที่ 69.0 บาทต่อขวด[10/] (+46.0% YoY) (ภาพที่ 8)

Figure 8: Prices of Bottled Refined Palm Oil

Source: Department of Internal Trade and Krungsri Research

Image by africa.businessinsider.com

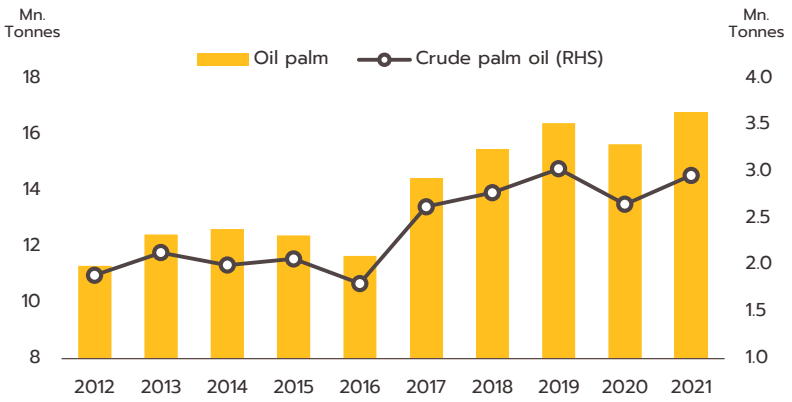
10/ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2562 เป็นต้นไป กรมการค้าภายในประกาศให้ราคาน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์บรรจุขวดลอยตัวตามกลไกตลาด จากเดิมกำหนดราคาเพดานขาย (Ceiling Price) สูงสุดไม่เกิน 42 บาท/ขวด

สถานการณ์ที่ผ่านมา

ปี 2564 อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มไทยได้แรงหนุนจากการปรับลดลงของอุปทานในประเทศคู่แข่งและสต๊อกน้ำมันปาล์มโลกที่ลดลง ส่งผลให้ราคาน้ำมันปาล์มโลกปรับสูงขึ้นต่อเนื่อง

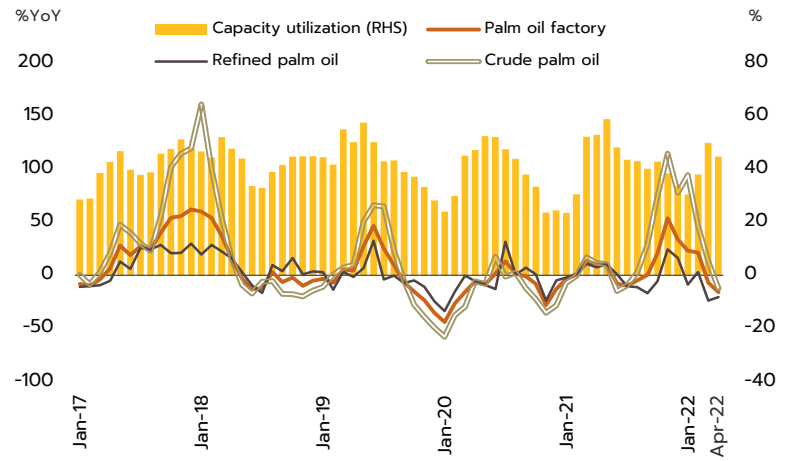
- **ผลผลิตปาล์มสดและน้ำมันปาล์มดิบของไทยอยู่ในระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์** (ภาพที่ 9) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรประเมินว่าในปี 2564 พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่ให้ผลผลิตอยู่ที่ 6.08 ล้านไร่ (+3.5%) โดยให้ผลผลิตปาล์มสดสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 16.8 ล้านตัน (+7.3%) เทียบกับ 15.7 ล้านตันในปี 2563 ทำให้ผลผลิตปาล์มน้ำมันต่อไร่เพิ่มขึ้นเป็น 2,761 กิโลกรัม (+3.6%) แรงหนุนจาก 1) สภาพอากาศและปริมาณฝนที่เอื้ออำนวย 2) ราคาผลปาล์มสดที่ปรับขึ้นสูงถึง 6.7 บาท/กก. (+47.4%) สอดคล้องกับทิศทางของราคาน้ำมันปาล์มในตลาดโลกที่ปรับเพิ่มอย่างต่อเนื่อง จูงใจให้เกษตรกรเร่งบำรุงรักษาต้นปาล์มและเก็บเกี่ยวผลปาล์มตามเกณฑ์มาตรฐาน ทำให้เปอร์เซนต์น้ำมันที่สกัดได้เพิ่มขึ้น โดยปริมาณการสกัดน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil: CPO) ทั้งปีอยู่ที่ 2.96 ล้านตัน (+11.8%) เพิ่มขึ้นจาก 2.65 ล้านตันในปี 2563 สอดคล้องกับดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI) ของโรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบเฉลี่ยทั้งปี 2564 ที่เพิ่มขึ้น 7.1% (ภาพที่ 10)

Figure 9: Thai Production of Oil Palm & Crude Palm Oil

Source: Department of Internal Trade, Office of Agricultural Economics

Figure 10: Thai Palm Oil MPI Growth & Capacity Utilization

Source: The Office of Industrial Economics

- **แม้อุปสงค์ในประเทศปรับตัวลง ตามความต้องการในภาคขนส่งที่ซบเซา แต่ได้รับแรงหนุนจากตลาดส่งออกที่ขยายตัว** (ตารางที่ 2)
  - **ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบในประเทศหดตัว -5.8% อยู่ที่ 2.38 ล้านตันในปี 2564** จากมาตรการ Lockdown ของทางการและการทำงานที่บ้านเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ส่งผลให้ความต้องการไบโอดีเซลในภาคขนส่งลดลง แม้มีแรงหนุนจากความต้องการของอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ (Refined Palm Oil) โดยมีรายละเอียด ดังนี้
    - **อุตสาหกรรมไบโอดีเซล:** ความต้องการใช้ CPO เพื่อผลิตไบโอดีเซลในปี 2564 อยู่ที่ 1.15 ล้านตัน ลดลงถึง -15.9% สอดคล้องกับปริมาณการใช้และการผลิตไบโอดีเซล (เพื่อเป็นส่วนผสมในน้ำมันดีเซล) ที่ลดลง -10.3% และ -9.7% ตามลำดับ อยู่ที่ระดับเฉลี่ย 4.59 และ 4.55 ล้านลิตร/วัน ตามลำดับ (ภาพที่ 11) ตามความต้องการใช้น้ำมันดีเซลที่ลดลงจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 (ภาพที่ 12) ทำให้มีการจำกัดการเดินทางและสนับสนุนให้ทำงานที่บ้าน โดยอัตราการใช้กำลังการผลิตไบโอดีเซลของผู้ประกอบการทั้งหมด 14 ราย (ตารางที่ 3) ปรับลดลงมาอยู่ที่ 50.4% (จาก 60.9% ในปี 2563)

Table 2: Thai Crude Palm Oil Balance

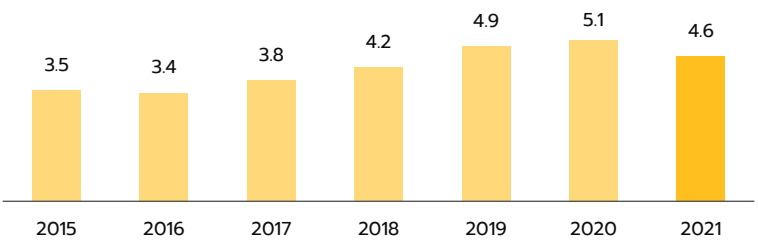
'000 tonnes

	2017	2018	2019	2020	2021	5M22
Production	**2,626**	**2,778**	**3,034**	**2,652**	**2,963**	**1,263**
Imports	**6**	**3**	**4**	**3**	**1**	**1**
Domestic Consumption	**2,137**	**2,427**	**2,800**	**2,529**	**2,382**	**864**
- Refined oil	1,166	1,227	1,463	1,165	1,235	458
- Biodiesel	971	1,200	1,337	1,364	1,146	406
Exports	**303**	**373**	**296**	**236**	**619**	**399**
Ending Stock	**485**	**466**	**319**	**209**	**173**	**174**

Source: Department of Internal Trade and Krungsri Research

Figure 11: Biodiesel Consumption

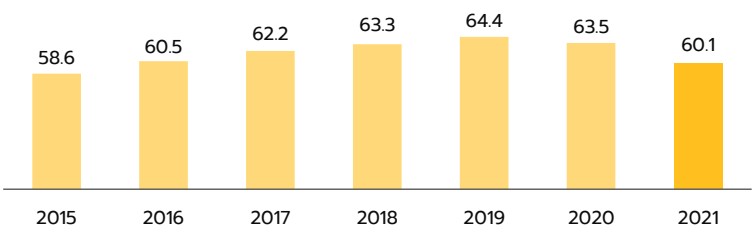
(million liters/day)

Source: Department of Alternative Energy Development and Efficiency (DEDE), DOEB, and Krungsri Research

Figure 12: Domestic H-Diesel* Usage (average)

(million liters/day)

Source: Department of Energy Business (DOEB)
Note: * = B7, B10, B20, Premium Diesel

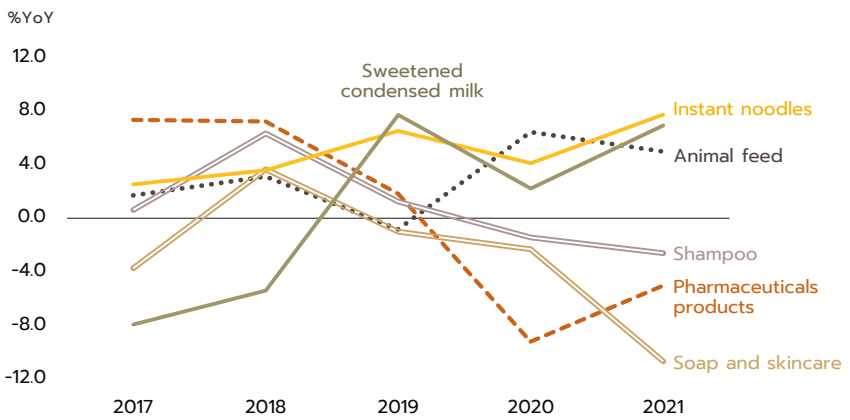
Table 3: Thai Biodiesel Production

Biodiesel factories	Raw materials				Installed capacity (liters/day)
	CPO	Palm stearin	RBDPO	PFAD	
1. Patum Vegetable Oil Co., Ltd.	●	●	●		1,800,000
2. Global Green Chemicals PCL.	●				1,722,242
3. New Biodiesel Co., Ltd.	●				1,000,000
4. Bangchak Biofuel Co., Ltd.	●	●	●		1,000,000
5. AI Energy PCL.		●	●	●	722,222
6. Energy Absolute PCL.	●	●			650,000
7. PPP Green Complex Co., Ltd.		●	●	●	630,000
8. Circular Energy Co., Ltd.	●	●	●		600,000
9. Suksomboon Energy Co., Ltd.	●	●	●		450,000
10. Global Bio Power Co., Ltd.		●	●		300,000
11. GI Green Power Co., Ltd.		●	●		200,000
12. Verasuwan Co., Ltd.		●	●	●	200,000
13. Trang Palm Oil Co., Ltd.	●	●	●		100,000
14. Bio Synergy Co., Ltd.	●		●		30,000
Total					**9,404,464**

Source: Department of Energy Business (DOEB)

- **อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์:** ความต้องการใช้ CPO เพื่อกลั่นเป็นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ และอุตสาหกรรมโอเลโอเคมิคอลสำหรับใช้ในภาคครัวเรือนและอุตสาหกรรมในปี 2564 เพิ่มขึ้น 6.0% อยู่ที่ 1.24 ล้านตัน ตามการเร่งตัวของกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารเป็นหลัก (อาทิ บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป นมข้นหวาน ไอศกรีม) เนื่องจากผู้บริโภคเน้นการใช้จ่ายเพื่อบริโภคโดยเฉพาะสินค้าที่สามารถเก็บรักษาไว้ได้นาน ในช่วงที่โรค COVID-19 มีการแพร่ระบาดต่อเนื่อง รองลงมาเป็นอาหารสัตว์ที่เพิ่มขึ้นจากความต้องการผลิตเนื้อสัตว์เพื่อป้อนตลาดทั้งในและต่างประเทศ ในขณะที่การบริโภคสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรมโอเลโอเคมิคอล (อาทิ ผงซักฟอก สบู่ ยา และเครื่องสำอาง) มีทิศทางลดลงเนื่องจากผู้บริโภคยังคงระมัดระวังการใช้จ่ายในกลุ่มสินค้าอุปโภคโดยเฉพาะกลุ่มเครื่องสำอาง ทั้งนี้ทิศทางของอุตสาหกรรมอาหารและโอลิโอเคมิคอลสอดคล้องกับการขยายตัวของดัชนีผลผลิต (MPI) ของอุตสาหกรรมดังกล่าว (ภาพที่ 13)

Figure 13: Thai Food and Oleochemical MPI

Source: The Office of Industrial Economics

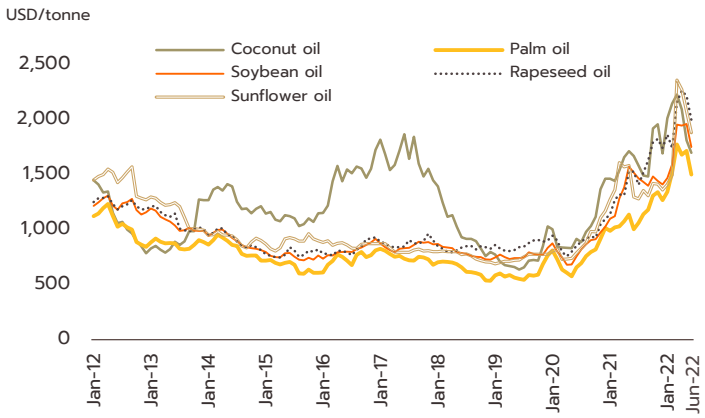
- **ปริมาณส่งออกผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มในปี 2564 ขยายตัวสูงอยู่ที่ 7.9 แสนตัน (+165.2%)** มีมูลค่า 941.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (+346.4%) จากอุปทานที่ลดลงในประเทศคู่แข่ง และโครงการผลักดันการส่งออกน้ำมันปาล์มเพื่อลดผลผลิตส่วนเกินในประเทศของภาครัฐ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

  - **น้ำมันปาล์มดิบ:** ปริมาณส่งออกอยู่ที่ 7.2 แสนตัน มูลค่า 847.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัว 223.9% และ 484.9% ตามลำดับ จากการเร่งตัวของการส่งออกในตลาด 1) มาเลเซีย ปริมาณ 1.6 แสนตัน (+265.7%) ผลจากการระบาดของ COVID-19 ทำให้มาเลเซียขาดแคลนแรงงานเก็บเกี่ยวผลผลิต สต๊อกจึงลดลงและต้องนำเข้าจากไทยทดแทน และ 2) อินเดีย ปริมาณ 5.2 แสนตัน (+215.4%) นำเข้าจากไทยมากขึ้นเพื่อชดเชยอุปทานของประเทศคู่ค้าเดิม ได้แก่ อินโดนีเซียและมาเลเซียที่ลดลง โดยอินเดียประกาศปรับลดอัตราภาษีนำเข้าน้ำมันพืช (ได้แก่ น้ำมันปาล์ม น้ำมันถั่วเหลือง และน้ำมันดอกทานตะวัน) เพื่อลดต้นทุนการผลิตในอุตสาหกรรมอาหาร และลดค่าครองชีพของประชาชนในประเทศจากราคาน้ำมันพืชในตลาดโลกที่สูงขึ้นมาก (ภาพที่ 14)

  - **น้ำมันปาล์มบริสุทธิ์:** ปริมาณส่งออกอยู่ที่ 60,767 ตัน ลดลง -5.1% เนื่องจากมาเลเซียลดการนำเข้าเกือบ 100% (ปี 2563 นำเข้า 21,700 ตัน) โดยหันไปนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตของอุตสาหกรรมปลายน้ำต่างๆ และหันไปนำเข้าน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ของอินโดนีเซียทดแทน อย่างไรก็ตาม แรงหนุนจากตลาดอินเดียที่เริ่มมีการนำเข้าจากไทยราว 17,007 ตัน หลังจากรัฐบาลอินเดียปรับลดอัตราภาษีนำเข้าลง[11/] รวมถึงการส่งออกไปยังตลาดหลักอื่นๆ ที่ยังขยายตัว อาทิ เมียนมา (+3.3%) จีน (+6.1%)[12/] และ ลาว (+21.6%) ช่วยให้ปริมาณการส่งออกน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์โดยรวมหดตัวในอัตราไม่มากนัก ขณะที่มูลค่าส่งออกอยู่ที่ 82.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัว 43.5% จากราคาส่งออกที่เร่งตัวถึง 51.2% ตามต้นทุนวัตถุดิบทั้งผลปาล์มสด และ CPO ที่ปรับสูงขึ้น

  - **ผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มอื่นๆ:** ปริมาณส่งออกอยู่ที่ 9,592 ตัน ลดลง -17.5% จากการหดตัวของตลาดมาเลเซีย (-26.3%) ลาว (-60.6%) กัมพูชา (-28.9%) และมาลาวี (-30.2%) ตามภาวะกำลังซื้อที่ซบเซา ขณะที่จีนมีการนำเข้าจากไทยมากขึ้นถึง 118.7% เพื่อทดแทนปัญหาการขาดแคลนน้ำมันพืชในประเทศจากปริมาณการผลิตที่ลดลงภายใต้มาตรการคุมเข้มของภาครัฐในด้านการใช้พลังงานของภาคอุตสาหกรรม[12/] อย่างไรก็ตาม มูลค่าส่งออกขยายตัวสูง 32.9% อยู่ที่ 11.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากแรงหนุนด้านราคาที่เพิ่มขึ้นตามต้นทุน

Figure 14: Global Vegetable Oil Prices

Source : World Bank and Krungsri Research

11/ กรมศุลกากรของอินเดียประกาศลดอัตราภาษี MFN ((Most Favored Nation) ของน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) ลงจาก 10% เหลือ 2.5% ส่วนภาษีนำเข้าน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ (Refined Palm Oil : RPO) ลดลงจาก 37.5% เหลือ 17.5% ขณะเดียวกันผู้นำเข้า CPO ก็ได้รับการลดอัตราเงินอุดหนุนภาคการเกษตร (CESS) และเงินอุดหนุนสวัสดิการสังคมซึ่งเป็นเงินที่ผู้นำเข้าจะต้องจ่ายเพิ่มจากการนำเข้า CPO จาก 24.75% เหลือ 8.25% โดยมีผลบังคับใช้ในช่วงวันที่ 14 ตุลาคม 2564 - 31 มีนาคม 2565 ทั้งนี้ การปรับลดภาษีนำเข้าดังกล่าวเพื่อช่วยค่าครองชีพของประชาชน ควบคุมราคาน้ำมันพืชสำหรับบริโภค (Edible Oil) และลดต้นทุนการผลิตของอุตสาหกรรมอาหาร ทำให้ราคาสินค้าอาหารไม่ปรับตัวสูงขึ้น

12/ ประเทศจีนเผชิญปัญหาการขาดแคลนไฟฟ้า จึงมีมาตรการคุมเข้มการใช้พลังงานซึ่งได้จำกัดการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ รวมถึงอุตสาหกรรมน้ำมันพืช ส่งผลให้จีนนำเข้าน้ำมันปาล์มและผลิตภัณฑ์มากขึ้นเพื่อทดแทนน้ำมันพืชในประเทศที่ลดลงและรองรับความต้องการที่มากขึ้น

- **สต๊อกท้ายปีลดต่ำกว่าเกณฑ์สำรองหลังส่งออกก้าวกระโดด** ทำให้สต๊อกน้ำมันปาล์มดิบลดลงเหลือ 1.7 แสนตัน ณ สิ้นปี 2564 หดตัว -17.5% จากปี 2563 ซึ่งต่ำกว่าระดับสต๊อกขั้นต่ำที่ควรมี (Buffer Stocks) ที่ระดับ 2.5 - 3.0 แสนตัน
- **ราคาผลปาล์มและน้ำมันปาล์มปรับเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง** ผลจากอุปทานของโลกโดยเฉพาะจากอินโดนีเซีย มาเลเซียที่ลดลง ประกอบกับสต๊อก CPO ในไทยปรับลดลงต่ำกว่าระดับที่เหมาะสม หนุนให้ราคาปรับเพิ่มสูงสุดเป็นประวัติการณ์ โดยราคาผลปาล์มสดอยู่ที่ 8.9 บาท/กก. (เดือนธันวาคม 2564) เฉลี่ยทั้งปีที่ 6.7 บาท/กก. (+47.4%) ส่วนราคา CPO อยู่ที่ 46.8 บาท (เดือนธันวาคม) เฉลี่ยทั้งปีที่ 38.0 บาท/กก. (+35.2%) สำหรับราคาส่งออกผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์มปรับเพิ่มถึง 68.3% **ส่งผลให้ภาครัฐ (คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน : กบง.) เห็นชอบปรับลดสูตรผสมน้ำมันไบโอดีเซล (B100) จากปัจจุบัน B7 เป็น B5 (ผลบังคับใช้ช่วง 5 กุมภาพันธ์ 2565 - 31 มีนาคม 2565) เพื่อชะลอการดูดซับผลผลิตและพยุงราคาไม่ให้สูงขึ้นมากนัก** นอกจากนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายปาล์มแห่งชาติ (กนป.) ยังมีมติเห็นชอบมาตรการเพื่อสร้างเสถียรภาพให้กับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน อาทิ โครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมันปี 2564-2565 โครงการผลักดันการส่งออกน้ำมันปาล์ม และมาตรการส่งเสริมการขับเคลื่อนการเพิ่มมูลค่าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

สำหรับช่วง 5 เดือนแรกของปี 2565 อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มไทยยังเติบโตสูง แรงหนุนจากอุปทานโลกที่ลดลงทำให้ความต้องการของตลาดต่างประเทศเติบโตดี

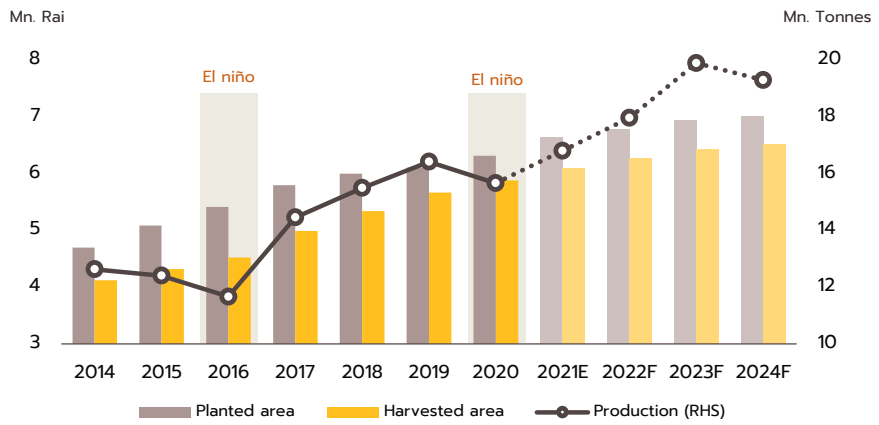
- **อุปทานผลปาล์มที่ใช้ผลิตน้ำมันปาล์มลดลง**อยู่ที่ 7.2 ล้านตัน หดตัว -1.1% YoY แต่ด้วยสัดส่วนการสกัดน้ำมันที่สูงขึ้นราว 2.5% YoY จากการเก็บเกี่ยวของเกษตรกรในระยะที่เหมาะสม ทำให้**การผลิตน้ำมันปาล์มดิบเพิ่มขึ้น**อยู่ที่ 1.3 ล้านตัน ขยายตัว 1.0% YoY
- **การจำหน่ายน้ำมันปาล์มดิบอยู่ที่ 1.3 ล้านตัน ขยายตัว 5.3% YoY เพิ่มขึ้นจากการส่งออกเป็นสำคัญ**
  - **การส่งออกเร่งตัวได้มาก**ถึง 4.0 แสนตัน เติบโตสูง 131.6% YoY เนื่องจากสถานการณ์ COVID-19 และสงครามรัสเซีย-ยูเครนทำให้ความกังวลด้านความมั่นคงทางอาหารเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ประเทศคู่ค้าสำคัญอย่างอินเดียและมาเลเซียเร่งการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบต่อเนื่อง ประกอบกับอินเดียที่เป็นตลาดหลักของไทยปรับลดภาษีนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบลงเหลือ 5% ในเดือนกุมภาพันธ์ 2565 (ยอดส่งออกไปอินเดียเติบโต 169.8% YoY)
  - **การจำหน่ายในประเทศลดลง**เหลือ 8.6 แสนตัน หดตัว -15.9% YoY ทั้งจากความต้องการน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์และไบโอดีเซล โดย**อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ลด**เหลือ 4.6 แสนตัน หดตัว -11.4% YoY ผลจากราคาที่สูงขึ้นทำให้ความต้องการของอุตสาหกรรมต่อเนื่องลดลง ซึ่งบางส่วนหันไปใช้น้ำมันประเภทอื่นที่มีราคาใกล้เคียงกันทดแทน อาทิ น้ำมันถั่วเหลือง น้ำมันรำข้าว ส่วน**อุตสาหกรรมไบโอดีเซล การจำหน่ายในประเทศลด**เหลือ 4.0 แสนตัน หดตัว -20.5% YoY ผลจากมาตรการปรับลดสูตรผสมน้ำมันไบโอดีเซล (B100) เป็น B5 ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2565 ประกอบกับราคาน้ำมันดีเซลที่สูงขึ้นจากภาวะสงครามรัสเซีย-ยูเครนทำให้ความต้องการใช้ไบโอดีเซลหดตัว -23.1% YoY เฉลี่ยอยู่ที่ 3.82 ล้านลิตรต่อวัน ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการน้ำมันปาล์มดิบและปริมาณการใช้ไบโอดีเซลที่เริ่มหดตัว -23% ถึง -27% YoY ต่อเดือน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2565
- **สต๊อก ณ สิ้นเดือนพฤษภาคม 2565 อยู่ที่ 1.7 แสนตัน ลดลง -33.4% YoY** ทั้งนี้ จากสต๊อกที่ต่ำกว่าเกณฑ์สำรองขั้นต่ำที่ควรมี ทำให้ระดับราคาผลปาล์มและน้ำมันปาล์มเริ่มปรับตัวสูงขึ้น โดย ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2565 ราคาผลปาล์มสดอยู่ที่ 9.22 บาท/กก. (+62.3 YoY) ส่วนราคา CPO อยู่ที่ 51.6 บาท/กก. (+56.3% YoY)

แนวโน้มอุตสาหกรรม

ปี 2565 ภาพรวมอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของไทยมีทิศทางเติบโตต่อเนื่อง โดย

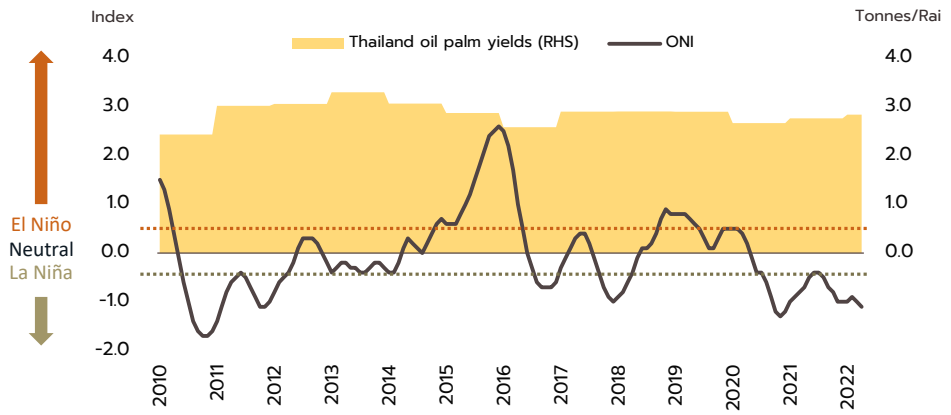
- **อุปทานผลปาล์มและน้ำมันปาล์มดิบคาดว่าจะเพิ่มขึ้น**ราว 6%-7% แรงหนุนหลักมาจาก 1) พื้นที่เพาะปลูกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 1-2 แสนไร่ จากนโยบายภาครัฐที่ส่งเสริมให้เกษตรกรขยายพื้นที่ปลูกปาล์มให้ถึง 10 ล้านไร่ภายในปี 2572 เพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทน โดยมีพื้นที่เป้าหมายหลักอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และปัจจุบันต้นปาล์มน้ำมันที่อายุเกิน 8 ปีซึ่งอยู่ในเกณฑ์อายุที่ให้ผลผลิตต่อไร่ (Yield) สูง[13/] เริ่มมีจำนวนมากขึ้น (ภาพที่ 15) 2) เกษตรกรมีแรงจูงใจเพาะปลูก จากราคาปาล์มที่อยู่ในเกณฑ์ดีและโครงการประกันรายได้ภาครัฐ และ 3) สภาพอากาศที่คาดว่าจะเอื้ออำนวย[14/] โดยปริมาณฝนในภาคใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปรากฏการณ์ลานีญา (La Niña) ที่ยังคงส่งผลต่อเนื่องราว 1-2 ปี (ภาพที่ 16) ทำให้ผลผลิตปาล์มสดต่อไร่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยคาดว่าปริมาณน้ำมันปาล์มดิบทั้งปีจะอยู่ที่ 3.1-3.2 ล้านตัน

Figure 15: Thai Oil Palm Plantation Area and Production Volume

Note: Forecast by Krungsri Research
Source: Office of Agricultural Economics and Krungsri Research

Figure 16: Oceanic Niño Index and Thailand Oil Palm Yields

Note: 1/ index > +0.5 indicates that rainfall is lower than normal (El Niño);
index < -0.5 indicates that rainfall is greater than normal (La Niña)
Source: Office of Agricultural Economics, National Oceanic and Atmospheric Administration and Krungsri Research

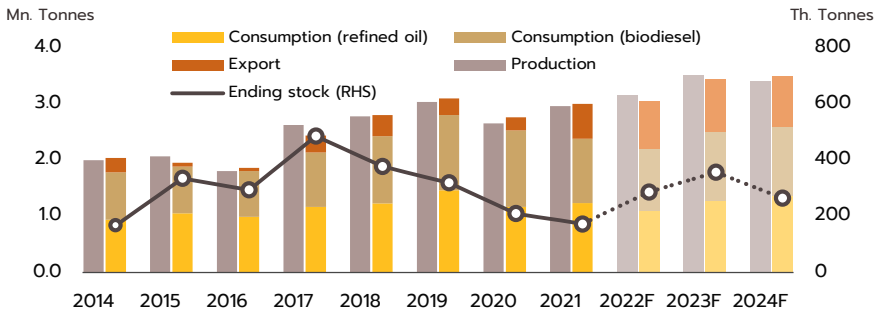
13/ ต้นปาล์มน้ำมันที่ปลูกตามนโยบายส่งเสริมช่วงปี 2551-2555 จะมีอายุระหว่าง 8-12 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงอายุที่ให้ผลผลิตสูง (อายุที่ต้นปาล์มให้ผลผลิตสูงคืออยู่ระหว่าง 7-16 ปี อ้างอิงจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)

14/ จากข้อมูลของ NOAA (National Oceanic and Atmospheric Administration) ในช่วง 60 ปีที่ผ่านมา พบว่าปรากฏการณ์ El Nino และ La Nina รุนแรงจะเกิดขึ้นทุกๆ 12-15 ปี (La Nina รุนแรงเกิดขึ้นล่าสุดในช่วงปี 2553-2554 และ El Nino รุนแรงเกิดขึ้นล่าสุดในช่วงปี 2558-2559) ในขณะที่ปี 2564 เผชิญฝนตกมากขึ้นเล็กน้อยจาก Weak La Nina ซึ่งส่งผลไม่รุนแรงมากแก่พืชปาล์มน้ำมัน

- **การบริโภคน้ำมันปาล์มดิบคาดว่าจะเติบโตได้**จากการส่งออกที่ขยายตัวเร่งขึ้นต่อเนื่องประมาณ 30%-40% ด้วยแรงหนุนจาก 1) ความกังวลด้านความมั่นคงทางอาหารทั้งจากสถานการณ์ COVID-19 และสงครามรัสเซีย-ยูเครนที่ยังคงยืดเยื้อ 2) ประเทศคู่ค้าเร่งสั่งสมสต๊อกเพื่อควบคุมราคาน้ำมันพืชสำหรับบริโภคภายในประเทศไม่ให้เพิ่มสูงขึ้น และ 3) ประเทศคู่ค้าหาตลาดทดแทนอินโดนีเซีย (ผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มดิบหลักของโลก) ที่ระงับการส่งออกชั่วคราวช่วง 28 เมษายน 2565-23 พฤษภาคม 2565 **ด้านการบริโภคน้ำมันปาล์มดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศคาดว่าหดตัว**ราว -7% ถึง -8% ตามแรงฉุดของอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ที่หดตัว -10% ถึง -12% จากระดับราคาวัตถุดิบที่สูงขึ้นทำให้ความต้องการสินค้าขั้นปลายน้ำลดลง เช่นเดียวกับอุตสาหกรรมไบโอดีเซลที่หดตัว -4% ถึง -6% จากการปรับลดสูตรผสมน้ำมันไบโอดีเซลเป็น B5 และราคาน้ำมันดีเซลที่สูงขึ้นทำให้ผู้บริโภคลดการใช้ลง
- **สต๊อกน้ำมันปาล์มดิบ ณ สิ้นปีคาดว่าจะอยู่ที่ 2.8-2.9 แสนตัน** จากอุปทานที่เพิ่มสูงกว่าอุปสงค์ **ส่งผลให้ราคาปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มในประเทศมีแนวโน้มปรับลดลงแต่ยังอยู่ในเกณฑ์ดี** โดยราคาผลปาล์มสดคาดอยู่ที่ระดับ 9-11 บาทต่อกิโลกรัม ตามความต้องการจากต่างประเทศที่มีอยู่สูง

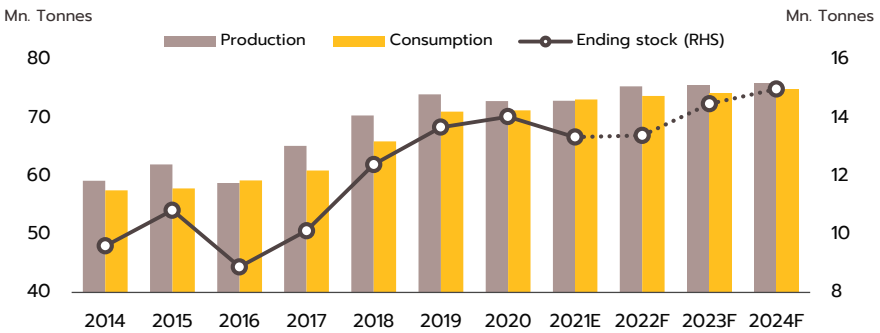
ปี 2566-2567 อุปทานปาล์มน้ำมันมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากการขยายพื้นที่เพาะปลูกและเข้าสู่ช่วงอายุที่ให้ผลผลิตต่อไร่สูง อย่างไรก็ตาม ราคาโดยรวมยังคงจูงใจให้เกษตรกรบำรุงรักษาและเก็บเกี่ยวผลผลิต **โดยคาดว่าผลปาล์มสดจะเพิ่มในอัตรา 3%-4% ต่อปี** ส่งผลให้ปริมาณน้ำมันปาล์มดิบของไทยปรับสูงขึ้นเฉลี่ยอยู่ที่ 3.4-3.5 ล้านตัน/ปี (ภาพที่ 17) ในเวลาเดียวกัน ผลผลิตปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์มของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2565 จากสถานการณ์โรค COVID-19 ที่คลี่คลาย ทำให้ประเทศผู้ผลิตสำคัญอย่างอินโดนีเซียและมาเลเซียกลับมาผลิตได้ตามปกติ (ภาพที่ 18) และทำให้อุปทานน้ำมันปาล์มดิบโลกมีทิศทางสูงขึ้น กดดันให้**ราคาปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มในประเทศมีแนวโน้มปรับลดลงแต่ยังอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่องจากปี 2565** เนื่องจากความต้องการใช้ยังเติบโตประกอบกับราคาน้ำมันดิบโลกยังทรงตัวสูงจากภาวะสงครามรัสเซีย-ยูเครนที่คาดว่าจะยืดเยื้อ

Figure 17: Thai Crude Palm Oil Indicators

Note: Forecast by Krungsri Research
Source: DIT, OAE, Krungsri Research

Figure 18: Global Palm Oil Production, Consumption, and Ending Stock

Note: Forecast by U.S. Department of Agriculture and Krungsri Research
Source : U.S. Department of Agriculture

- **ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบในประเทศปี 2566-2567 คาดว่าจะกลับมาเติบโตเฉลี่ย 8.0-9.0% ต่อปี** จากความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องโดยเฉพาะอุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมโอเลโอเคมิคอล และภาคขนส่ง ที่คาดว่าจะทยอยฟื้นตัวตามภาวะเศรษฐกิจ ดังนี้
  - **อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์** คาดว่าความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบเพื่อกลั่นเป็นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์มีแนวโน้มเติบโต 10.0%-11.0% จากแนวโน้มอุตสาหกรรมอาหารที่น่าจะกลับมาเติบโตตามทิศทางการฟื้นตัวของธุรกิจท่องเที่ยว โรงแรม และร้านอาหาร ประกอบกับอุตสาหกรรมโอเลโอเคมิคอล ที่คาดว่าจะมีความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบ/ไขมันปาล์ม (ได้จากกระบวนการสกัดบริสุทธิ์) เพิ่มขึ้นตามทิศทางการฟื้นตัวของการบริโภคสินค้าในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อาทิ ผงซักฟอก สบู่ ยา และเครื่องสำอาง ล่าสุด ทางการยังมีมาตรการส่งเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์โอเลโอเคมิคอลเป้าหมายจำนวน 8 ผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นไปตามแผนการปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ พ.ศ. 2561-2580 เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมโอเลโอเคมิคอลขั้นสูง และเพิ่มความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบ
  - **อุตสาหกรรมไบโอดีเซล** คาดว่าจะมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่อง โดยมีความต้องการใช้อยู่ที่ 5.3-5.5 ล้านลิตร/วัน หรือเติบโตเฉลี่ย 6.0%-7.0% ต่อปี ปัจจัยหนุนจาก
    - **ความต้องการใช้ยานยนต์ดีเซลในภาคขนส่งที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** จาก 1) ภาวะกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ทยอยฟื้นตัว 2) การขยายตัวของธุรกิจ E-commerce ที่หนุนความต้องการใช้รถขนส่งเชิงพาณิชย์ โดยเฉพาะรถปิกอัพ 3) ความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งช่วยกระตุ้นความต้องการใช้รถเชิงพาณิชย์ และ 4) จำนวนรถเครื่องยนต์ดีเซลสะสมที่ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 3.0-4.0% ต่อปี
    - **ผู้ผลิตยานยนต์รายใหญ่มีแนวโน้มพัฒนาเครื่องยนต์ดีเซลเพื่อรองรับการใช้น้ำมันดีเซลที่มีสัดส่วนไบโอดีเซลสูงขึ้น** ทั้งรถขนาดใหญ่ รถปิกอัพ รถอเนกประสงค์และรถบรรทุก
- **ด้านปริมาณส่งออกคาดว่าอัตราการเติบโตจะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ โดยเพิ่มขึ้น 2.5-3.5% ต่อปี** จากความต้องการของประเทศคู่ค้าสำคัญ เช่น อินเดีย และมาเลเซีย ขณะที่ภาครัฐของไทยยังมีมาตรการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง อาทิ การผลักดันการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบเพื่อลดผลผลิตส่วนเกิน เป็นต้น

ปัจจัยเสี่ยงของอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มที่อาจมีผลต่อผู้ประกอบการ อาทิ

- **ราคาพลังงานที่ปรับสูงขึ้นจากสงครามรัสเซีย-ยูเครนที่ยืดเยื้อ**อาจส่งผลให้ความต้องการใช้น้ำมันดีเซลโดยรวมเพื่อการขนส่งปรับลดลง
- **การแข่งขันยังมีแนวโน้มรุนแรงทั้งจากสินค้าทดแทน การเข้ามาของผู้ประกอบการรายใหม่ รวมถึงรายเดิมที่เพิ่มกำลังการผลิต** โดยอัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (ปี 2562-2564) เฉลี่ยอยู่ที่ระดับเพียง 41.1% ต่ำมากเมื่อเทียบกับน้ำมันถั่วเหลือง (95.0%) และน้ำมันรำข้าว (61.6%) ซึ่งเป็นสินค้าทดแทนและราคาอยู่ในระดับใกล้เคียงกับน้ำมันปาล์ม
- **ต้นทุนการผลิตน้ำมันปาล์มทั้งระบบของไทยยังคงสูงกว่าประเทศคู่แข่งทั้งอินโดนีเซียและมาเลเซีย** จากอัตราการใช้กำลังการผลิตของโรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบของไทยที่ยังต่ำ ส่งผลให้เสียเปรียบด้านต้นทุนต่อหน่วยและความสามารถในการแข่งขันด้านราคาเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งในตลาดโลก
- **มาตรการการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Barriers)** โดยเฉพาะการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของสหภาพยุโรป (หนึ่งในผู้บริโภคน้ำมันปาล์มหลักของโลก) ที่กำหนดให้ประเทศสมาชิกทยอยลดการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพที่ผลิตจากปาล์มน้ำมันซึ่งเป็นพืชที่มีความเสี่ยงต่อการทำให้เกิดการสร้างคาร์บอนสูง โดยตั้งเป้าหมายยุติการใช้ภายในปี 2573[15/] ส่งผลให้เกิดกระแส “Zero Palm Oil” ในภาคอุตสาหกรรมของยุโรป นอกจากนี้การให้ความสำคัญกับสุขภาพยังทำให้เกิดกระแส “Palm Oil Free” สำหรับสินค้าอาหารต่างๆ ในยุโรป เนื่องจากน้ำมันปาล์มถูกมองว่าเป็นแหล่งไขมันอิ่มตัว (Saturated Fat) และมีสารก่อมะเร็งในปริมาณมากเมื่อเทียบกับพืชน้ำมันอื่นๆ
- **แนวโน้มการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าของภาครัฐ** (Electric Vehicle : EV) ซึ่งมีเป้าหมายผลิตรถ ZEV (Zero Emission Vehicle) ให้ได้อย่างน้อย 30% ภายในปี พ.ศ. 2573 อาจส่งผลให้ปริมาณการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพลดลง

15/ เดือนมีนาคม 2562 คณะกรรมาธิการยุโรปเห็นชอบร่างระเบียบลำดับรอง (Delegated Act) โดยกำหนดมาตรฐานการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพเพื่อความยั่งยืน และจัดให้น้ำมันปาล์มอยู่ในกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่ไม่ยั่งยืน ในปัจจุบันเกษตรกรและผู้ประกอบการได้มีการรวมกลุ่มเพื่อผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มให้ได้มาตรฐาน RSPO (Roundtable on Sustainable Palm Oil) ที่ครอบคลุมมิติความยั่งยืนทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะทำให้สามารถส่งออกน้ำมันปาล์มไปประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปได้

มาตรการ/โครงการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ปี 2564-2565

1) **โครงการประกันรายได้แก่เกษตรกรสวนปาล์มน้ำมัน** - คณะรัฐมนตรีอนุมัติจ่ายเงินส่วนต่างระหว่างราคาประกันและราคาอ้างอิงของปาล์มน้ำมันให้แก่เกษตรกรจำนวนไม่เกิน 25 ไร่/ครัวเรือน และต้นปาล์มต้องให้ผลผลิตแล้วมีอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 3 ปีขึ้นไป (กรณีราคาตลาดต่ำกว่า) โดยราคาประกันอยู่ที่ 4 บาท/กิโลกรัม สำหรับเปอร์เซ็นต์น้ำมันที่ 18% โดยโครงการระหว่างช่วงเดือนกันยายน 2564-สิงหาคม 2565 อยู่ระหว่างการนำเสนอ กนป. อนุมัติหลักการก่อนจะนำเสนอ ครม. พิจารณาให้ความเห็นชอบ และอนุมัติกรอบวงเงิน 7,660 ล้านบาท

2) **มาตรการคู่ขนาน เพื่อปรับสมดุลน้ำมันปาล์มในประเทศ** – ประกอบด้วย

   2.1) ปรับลดสัดส่วนการใช้ B100 ในน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว B7, B10 และ B20 เป็น B7 (ธันวาคม 2564 - มีนาคม 2565) และปรับลดสูตรผสมจาก B7 เป็น B5 ในเดือนวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2565 เพื่อบรรเทาผลกระทบจากราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็วที่ปรับตัวสูงขึ้น จนกระทบต่อค่าครองชีพของประชาชน

   2.2) โครงการผลักดันการส่งออกน้ำมันปาล์มเพื่อลดผลผลิตส่วนเกิน เป้าหมาย 3.0 แสนตัน โดยจะสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการสำหรับการส่งออกเฉพาะน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) ในอัตรากิโลกรัมละ 2 บาท เมื่อระดับสต๊อกน้ำมันปาล์มดิบในประเทศสูงกว่า 3 แสนตัน และราคาน้ำมันปาล์มดิบในประเทศสูงกว่าราคาตลาดโลก โดยมีมติคณะอนุกรรมการในปี 2564-2565 ดังนี้

   - เห็นชอบขยายระยะเวลาส่งออกตามโครงการจากเดือนกันยายน 2564 เป็นธันวาคม 2564 และสำหรับระยะเวลาโครงการจากธันวาคม 2564 เป็นมีนาคม 2565 โดยมีกรอบวงเงินที่ 618 ล้านบาท
   - เห็นชอบหลักการโครงการผลักดันการส่งออกน้ำมันปาล์มเพื่อลดผลผลิตส่วนเกินปี 2565 เป้าหมาย 1.5 แสนตัน ภายในเดือนกันยายน 2565

3) **มาตรการส่งเสริมการขับเคลื่อนการเพิ่มมูลค่าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม** โดยกำหนดผลิตภัณฑ์เป้าหมายทั้งหมด 8 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ 1) ผลิตภัณฑ์สารหล่อลื่นพื้นฐาน (Base Oil) 2) น้ำมันหม้อแปลงไฟฟ้าชีวภาพ (Bio-Transformer Oil) 3) สารซักล้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (สารตั้งต้น MES: Methyl Ester Sulfonate) 4) น้ำมันหล่อลื่น และจาระบีชีวภาพ (Bio Lubricant and Greases) 5) พาราฟิน (Paraffin) 6) สารกำจัดศัตรูพืชและแมลง (Pesticides/Insecticides) 7) น้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพกรีนดีเซล (Bio Hydrogenated Diesel : BHD)[16/] และ 8) น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานชีวภาพไบโอเจ็ต (Biojet Fuels)[17/] สำหรับแผนการดำเนินงานและความคืบหน้า มีดังนี้

   3.1) ด้านกระบวนการผลิต/เทคโนโลยีและนวัตกรรม สนับสนุนและส่งเสริมผู้ประกอบการไทยให้ขึ้นทะเบียนนวัตกรรม การขึ้นทะเบียนสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขึ้นทะเบียนรับรองสินค้า และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ความคืบหน้าในปัจจุบันทางสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ร่วมกับ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) และภาคเอกชน อยู่ระหว่างขั้นตอนการทดสอบและวิเคราะห์คุณสมบัติน้ำมันหม้อแปลงไฟฟ้าชีวภาพเทียบกับน้ำมันหม้อแปลงที่นำเข้าจากต่างประเทศ

   3.2) ด้านมาตรฐานและการทดสอบ สนับสนุนการจัดทำมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม การจัดทำมาตรฐานการใช้และมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาและยกระดับห้องปฏิบัติการทดสอบความปลอดภัยผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมโอเลโอเคมิคอล ความคืบหน้าทางสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ได้แต่งตั้งอนุกรรมการวิชาการรายสาขา เพื่อจัดทำมาตรฐานผลิตภัณฑ์น้ำมันหม้อแปลงไฟฟ้าชีวภาพ

16/ BHD เป็นการส่งเสริมการใช้ไบโอดีเซลให้กลับขึ้นไปที่ B10 ตามมาตรฐานเชื้อเพลิงยูโร 5 และรักษาระดับการใช้น้ำมันปาล์มดิบไม่ให้ลดลงไปกว่าปีละประมาณ 6.35 แสนตัน

17/ Biojet Fuels เป็นการรองรับแนวโน้มการเก็บภาษีคาร์บอนสำหรับสายการบินพาณิชย์ที่ไม่ได้ใช้เชื้อเพลิงชีวภาพที่บินผ่านน่านฟ้าของสหภาพยุโรป ซึ่งคณะกรรมาธิการยุโรป (EC) ได้ประกาศแผนพลังงานทดแทน (REDII) โดยกำหนดเป้าหมายการใช้พลังงานทดแทนในสหภาพยุโรปไว้ที่ 40% ภายในปี พ.ศ. 2573 ซึ่งสอดคล้องกับความตกลงปารีส ที่จะต้องลดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) ให้ได้อย่างน้อย 40% และกำหนดเป้าหมายการปล่อย CO_2 สุทธิ เป็น 0 ภายในปี พ.ศ. 2593

3.3) ด้านสิทธิประโยชน์ การเพิ่มประเภทกิจการที่ให้การส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมโอเลโอเคมิคอล เพิ่มกิจการหรือประเภทอุตสาหกรรมโอเลโอเคมิคอล ให้สอดคล้องกับสิทธิประโยชน์ของกิจการเคมีภัณฑ์หรือ พอลิเมอร์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมาตรการยกเว้นและลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล มีมาตรการ Green Tax Expense เพื่อส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ชีวภาพของนิติบุคคล ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) อยู่ระหว่างการเสนอร่างประเภทกิจการที่จะได้รับการส่งเสริมการลงทุนจำนวน 6 ผลิตภัณฑ์

3.4) ด้านอุปสงค์ ออกมาตรการสนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือพิจารณาเลือกซื้อสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการรับรองฉลากเขียวหรือตะกร้าเขียวเป็นลำดับแรก หรือสินค้าที่ได้รับการรับรองอุตสาหกรรมสีเขียวตั้งแต่ระดับ 4 ขึ้นไป ปัจจุบันมีหน่วยงานที่ตกลงร่วมใช้ผลิตภัณฑ์เป้าหมาย เช่น กรมเจ้าท่า องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) และการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) นอกจากนี้กระทรวงการคลังได้ประกาศกฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการสนับสนุน พ.ศ. 2563 ซึ่งรวมถึงพัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

3.5) มาตรการด้านอื่น เช่น การปรับปรุงกฎหมายผังเมืองให้เอื้อต่อการผลิต ปรับปรุงแก้ไขกฎกระทรวงให้ใช้ผังเมืองรวมเพื่อสนับสนุนการประกอบกิจการอุตสาหกรรมโอเลโอเคมิคอล ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมเป้าหมาย มาตรการส่งเสริม และสิทธิประโยชน์ภายใต้เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (อีอีซี) สิทธิประโยชน์ตามมาตรการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ อีอีซี เพื่อสนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมโอเลโอเคมิคอลที่กำหนดให้โรงงานต้องตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมเท่านั้น การพิจารณาสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมสำหรับการลงทุน ในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจชีวภาพ

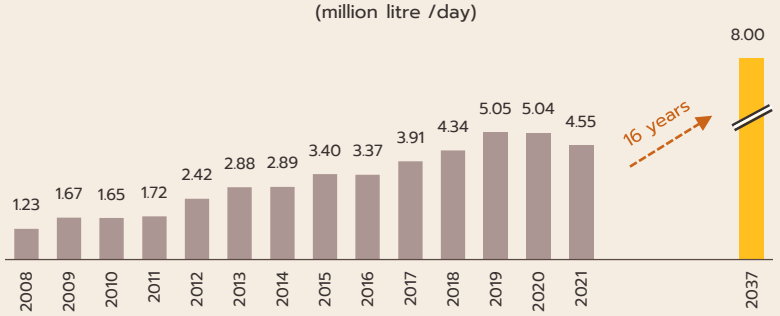
4) การบริหารจัดการปริมาณน้ำมันทั้งระบบ ทางคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบดำเนินการโครงการติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์มดิบเพื่อบริหารจัดการและควบคุมสต๊อก ใช้งบประมาณ 372.5 ล้านบาท โดยให้กรมการค้าภายในติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์มดิบที่ถังเก็บของผู้ประกอบการ

5) การบริหารการนำเข้าโดย 1) กำหนดด่านศุลกากร (การนำเข้าปกติ) ได้เฉพาะด่านมาบตาพุด กรุงเทพฯ และแหลมฉบัง และ 2) กำหนดด่านนำผ่าน ซึ่งจะต้องนำผ่านต้นทางที่ด่านกรุงเทพฯเพียงด่านเดียว ส่วนด่านปลายทางกำหนดไว้ 3 ด่าน ได้แก่ ด่านจันทบุรี (ไปกัมพูชา) ด่านหนองคาย (ไป สปป. ลาว) และด่านแม่สอด (ไปเมียนมา)

แผนพัฒนาปาล์มน้ำมันของไทย

1) **แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. 2561-2580 (Alternative Energy Development Plan: AEDP2018)** ปี 2563 คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแผนพัฒนาฯใหม่โดยลดเป้าหมายการใช้ไบโอดีเซลลงจากเดิมที่กำหนดไว้เพื่อให้สอดรับแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าระยะยาวปี 2561-2580 (PDP) โดยจะเพิ่มสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนประเภทอื่น และปรับลดการใช้พลังงานทดแทนประเภทเชื้อเพลิงชีวภาพโดยเฉพาะเอทานอลและไบโอดีเซล เนื่องจากภาคขนส่งจะเน้นระบบรถไฟฟ้ามากขึ้น (เบื้องต้นคาดว่าจะปรับลดเป้าหมายการผลิตไบโอดีเซลจาก 14 ล้านลิตรเป็น 8 ล้านลิตรในปี 2580)

Figure 19 : Thailand's Biodiesel Production
(million litre /day)

Source: Department of Alternative Energy Development and Efficiency (Oct.2019), Local Press compiled by Krungsri Research

2) **แผนปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบปี 2561-2580** ตั้งเป้าหมายในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และปริมาณการใช้น้ำมันปาล์มดิบทั้งเพื่อบริโภคและอุตสาหกรรม โดยมีรายละเอียดดังตาราง

Table 4 : ศักยภาพน้ำมันปาล์มเพื่อผลิตไบโอดีเซล

รายการ	หน่วย	ข้อมูลเฉลี่ย ปี 2564	แผนระยะสั้น ปี 2561-2565	แผนระยะกลาง ปี 2565-2569	แผนระยะยาว 2571-2580	
					ปี 2571-2575	ปี 2576-2580
ผลผลิตต่อไร่ *	ตัน/ไร่	2.76	3.0 - 3.1	3.2 - 3.4	3.4 - 3.5	3.6 - 3.7
เปอร์เซนต์น้ำมัน *	%	17.89	19 - 20	20 - 22	22	23
ผลผลิตผลปาล์มสด *	ล้านตัน/ปี	16.79	15.39 - 18.47	19.02 - 20.57	20.88 - 21.53	21.62 - 22.86
ผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) *	ล้านตัน/ปี	2.96	2.78 - 3.69	3.80 - 4.53	4.59 - 4.74	4.97 - 5.26
การใช้น้ำมันปาล์มดิบเพื่อบริโภคและอุตสาหกรรม *	ล้านตัน/ปี	1.24	1.23 - 1.33	1.35 - 1.46	1.49 - 1.62	1.65 - 1.78
น้ำมันปาล์มดิบคงเหลือ **	ล้านตัน/ปี	N.A.	1.55 - 2.36	2.45 - 3.07	3.10 - 3.12	3.32 - 3.48
ไบโอดีเซลสูงสุดที่ผลิตได้ ***	ล้านลิตร/วัน	4.55	4.88 - 7.44	7.72 - 9.67	9.77 - 9.83	10.46 - 10.96

Note: * ยุทธศาสตร์การปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ พ.ศ. 2561 – 2580
** คิดน้ำมันปาล์มดิบคงเหลือโดยยังไม่ได้หักปริมาณการส่งออกและอุตสาหกรรมโอลิโอเคมิคอล
*** คำนวณจากการผลิตไบโอดีเซล ชนิด Fatty Acid Methyl Esters (FAME) (น้ำมันปาล์มดิบ 1 กก. ผลิตไบโอดีเซลได้ 1.15 ลิตร)

Source: 1. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
2. แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. 2561 - 2580 (AEDP2018) กระทรวงพลังงาน
3. จากการรวบรวม

วิจัยกรุงศรี

ทีมวิจัยเศรษฐกิจ

สุจิต ชัยวิชญชาติ
ผู้บริหารทีมวิจัยเศรษฐกิจมหภาค

จุไรลักษณ์ พลศรี
เศรษฐกรอาวุโส (พยากรณ์ตัวเลขเศรษฐกิจ)

สถิตย์ แถลงสัตย์
เศรษฐกรอาวุโส (เศรษฐกิจภูมิภาค)

ทีมพัฒนางานวิจัย

ดร.พิมพ์นารา หิรัญกสิ
รักษาการผู้บริหารทีมพัฒนางานวิจัย

ชินกฤต อัมพรพรรณวัต
นักวิเคราะห์

ทีมบริหารระบบข้อมูลวิจัย

ธมณ เสริญสุขสกุล
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

เชิดศักดิ์ ศรีชัยตัน
เจ้าหน้าที่ระบบข้อมูลวิจัย

วงศกร แก้วอุดทัง
เจ้าหน้าที่ระบบข้อมูลวิจัย

ทีมวิจัยอุตสาหกรรม

ดร.พิมพ์นารา หิรัญกสิ
ผู้บริหารทีมวิจัยอุตสาหกรรม

ธเนศ มหัทธนาลัย
นักวิเคราะห์อาวุโส (Digital)

พูลสุข นิลกิจศรานนท์
นักวิเคราะห์อาวุโส (Healthcare, Mobile Operators)

ปิยะนุช สถาพงศ์ภักดี
นักวิเคราะห์อาวุโส (Transport & Logistics)

นรินทร์ ตันไพบูลย์
นักวิเคราะห์อาวุโส (Power Generation, Modern Trade, Chemicals, Medical Devices)

พุทธชาด ลุนคำ
นักวิเคราะห์ (Hotels, Construction Contractors, Construction Materials, Industrial Estate)

พัชรา กลิ่นชวนชื่น
นักวิเคราะห์ (Real Estate)

ชัยวัช โชวเจริญสุข
นักวิเคราะห์ (Agriculture)

วรรณา ยงพิศาลภพ
นักวิเคราะห์ (Automobile, Food & Beverages, Electronics & Electrical Appliances)